

GRADUAAT IN HET BOUWKUNDIG TEKENEN

SAMENWERKINGSVERBAND HOWEST-IVO

TOETS NIEUWE GRADUAATSOPLEIDING • ADVIESRAPPORT

13 MAART 2019

Inhoud

1	Samenvattend advies van de visitatiecommissie.....	4
2	Rapportage van de bevindingen en overwegingen	6
2.1	Generieke kwaliteitswaarborg 1: beoogd eindniveau	6
2.2	Generieke kwaliteitswaarborg 2: onderwijsleeromgeving	7
2.3	Generieke kwaliteitswaarborg 3: te realiseren eindniveau	8
2.4	Generieke kwaliteitswaarborg 4: opzet en organisatie van de interne kwaliteitszorg	10
2.5	Eindoordeel.....	11
3	Beoordelingsproces	12
4	Overzicht oordelen	13
	Bijlage 1: Basisgegevens over de opleiding.....	14
	Bijlage 2: Domeinspecifieke leerresultaten (DLR).....	16
	Bijlage 3: Samenstelling visitatiecommissie.....	17
	Bijlage 4: Overzicht van de bestudeerde documenten	18

1 Samenvattend advies van de visitatiecommissie

De NVAO heeft de domeinspecifieke leerresultaten van de nieuwe opleiding graduaat in het bouwkundig tekenen gevalideerd op 10 december 2018.

De visitatiecommissie (hierna: commissie) die de aanvraag van het samenwerkingsverband Howest-IVO voor de opleiding graduaat in het bouwkundig tekenen heeft beoordeeld, brengt een positief advies uit aan de NVAO. Zij baseert haar oordeel op het informatiedossier en het toelichtend gesprek.

Het opleidingsprogramma van Howest-IVO wordt door de opleiding zelf omschreven als zijnde atypisch. Een graduaatstudent komt in een samenhangende competentiegerichte onderwijs leeromgeving terecht met een projectmatige praktijkgerichte aanpak. De student wordt opgeleid tot de gegradueerde in het bouwkundig tekenen, een functie waarbij vooral het tekenaspect centraal staat. Een grote rol in de opleiding is weggelegd voor het werkplekleren. Vanuit de hogeschool zijn er verschillende initiatieven genomen om aandacht te geven aan de continuïteit en het belang van het borgen van niveau 5, waarbij de afstemming tussen bachelor en graduaat stevig is. Het beoogd eindniveau weerspiegelt qua niveau, oriëntatie en inhoud de actuele eisen die in internationaal perspectief vanuit het beroepenveld en/of het vakgebied worden gesteld aan de opleiding.

De onderwijsleeromgeving maakt het voor studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren. Het didactisch concept van de opleiding betreft een krachtige leeromgeving waarbij praktijkgericht onderwijs centraal staat. Het docententeam is sterk in capaciteit en er is een goede balans gevonden tussen contact- en afstandsonderwijs.

De toetsing en beoordeling sluiten aan bij het verstrekte onderwijs en gaan na of het beoogde eindniveau gerealiseerd wordt. De diversiteit aan evaluatiemethoden en de mogelijkheden tot zelfevaluatie maken dat de voortgang van de studenten gemonitord kan worden. Bovendien draagt het gebruik van rubrics bij aan de objectiviteit van het beoordelen door mentoren.

Met het oog op de verdere ontwikkeling van de nieuwe opleiding, formuleert de commissie de volgende aanbevelingen. Deze aanbevelingen doen geen afbreuk aan het huidige oordeel over de potentiële kwaliteit van de opleiding.

De commissie beveelt de opleiding aan:

- alert te blijven bij de borging van het profiel. Zorg ervoor dat niveau 5 geen afgezwakte versie is van niveau 6, en zorg voor een afgebakend en transparant opleidingsprofiel dat zich duidelijk onderscheidt van niveau 4 en 6. Zorg hierbij voor een algemene aanpak van projectgericht praktijkonderwijs, waarbij de praktijk altijd het startpunt is en de theorie een terugkoppeling.
- zorg te dragen voor meer fine-tuning in het programma. De commissie adviseert het benodigde profiel vanuit het werkveld scherper te stellen en zo de echte noden te ontdekken.
- te zorgen voor contactlegging met bureaus die groot genoeg zijn om enerzijds te kunnen anticiperen op de beoogde instroom, en anderzijds om goede begeleiding vanuit de werkplek te bewerkstelligen en zo te garanderen dat alle beoogde competenties ook op elke werkplek gerealiseerd kunnen worden.

Den Haag, 13 maart 2019

Namens de commissie ter beoordeling van de toets nieuwe opleiding voor de opleiding
graduaat in het bouwkundig tekenen van het samenwerkingsverband Howest-IVO,

Dirk De Ceulaer
(voorzitter)

Indira Reynaert
(secretaris)

2 Rapportage van de bevindingen en overwegingen

2.1 Generieke kwaliteitswaarborg 1: beoogd eindniveau

Het beoogd eindniveau weerspiegelt qua niveau, oriëntatie en inhoud de actuele eisen die in internationaal perspectief vanuit het beroepenveld en/of het vakgebied worden gesteld aan de opleiding.

Bevindingen

De graduaatsopleiding in het bouwkundig tekenen zal elf opleidingsspecifieke leerresultaten gebruiken uit het domeinspecifieke leerresultatenkader. Dit leerresultatenkader is ontwikkeld in overeenstemming met andere instellingen en het beroepenveld. Op 6 juli 2018 is het domeinspecifieke leerresultatenkader vastgesteld door de VLHORA.

Howest onderneemt op hogeschoolniveau proactief actie om VKS 5 te borgen. De leerinhouden, werkvormen en toetsing zijn afgestemd op de VKS 5-descriptoren. De beschrijving van niveau 5 worden als leidraad gebruikt voor de niveaubepaling tussen VKS 5 en 6. Vanuit de hogeschool zijn er verschillende initiatieven genomen om aandacht te geven aan de continuïteit en het belang van het borgen van niveau 5. De leerdoelen die hun grondslag vinden in de domeinspecifieke leerresultaten zijn door het ontwikkelteam op verschillende niveaus opgesteld. De leerdoelen zijn afgetoetst aan de beroepskwalificatie die sectoraal zijn opgesteld. Bij het ontwikkelen van het opleidingsprogramma is er feedback van het werkveld geweest. Ook zijn alumni bevraagd over de taken die ze uitvoeren en welke competenties nodig zijn voor de uitstroom naar het werkveld. Voor de niveaubepaling tussen niveau 5 en 6 is de beschrijving van niveau 5 gevolgd. Ook werkt het opleidingsteam van het graduaat samen met de bachelor om de leerinhouden af te stemmen. In het toelichtend gesprek hebben de vertegenwoordigers van de opleiding de omvorming naar niveau 5 en het verschil met niveau 6 nader toegelicht. Het profiel van de graduaat verschilt met het profiel van de bachelor doordat de graduaatsopleiding zich specifiek richt op het beroep bouwkundig tekenaar. Hierbij gaat de leerstof even diep als in de bachelor, maar gaat die niet de breedte in. Zowel de bachelor als de graduaatsopleiding bieden een basis op theoretisch vlak. De graduaatsopleiding is meer uitvoerend en minder abstract.

Overwegingen

De commissie waardeert de sterke afstemming tussen bachelor en graduaat. De opleiding heeft gezocht naar de verschillen tussen de huidige bacheloropleiding en de nieuwe graduaatsopleiding. In het toelichtend gesprek hebben de vertegenwoordigers van de opleiding de betrokkenheid van het werkveld bij de totstandkoming van de domeinspecifieke leerresultaten nader toegelicht. Zo is vanuit de sector de Bouw Unie betrokken en is er een werkveldcommissie samengesteld. De commissie is hier positief over. De commissie geeft aan dat het van belang is dat de manier waarop de kennis wordt aangeboden praktijkgericht is, en dat de rol van theorie verschilt met deze uit de bacheloropleiding. Dit heeft te maken met de manier waarop een graduaatsstudent de leerstof opneemt. De opleiding kiest bewust voor een opleidingsteam dat uit het werkveld komt om het profiel te kunnen handhaven. De commissie ondersteunt dit.

De commissie is positief over de internationale plannen met Nederland en Duitsland. Zo staan er reeds plannen in de steigers met de Rotterdam Academie en zijn er afspraken gemaakt over werkplekleren met een instelling in Duitsland.

De commissie is positief over deze initiatieven. Hierbij raadt de commissie aan de contacten warm te houden en actief nieuwe contacten te leggen. Zo kan de graduaatsopleiding bouwkundig tekenen grensverleggend aan de slag gaan en inspiratie opdoen.

Samenvattend concludeert de commissie dat het beoogd eindniveau een weerspiegeling qua niveau, oriëntatie en inhoud is van de actuele eisen die in internationaal perspectief vanuit het beroepenveld en/of het vakgebied worden gesteld aan de opleiding.

Oordeel: voldoende

2.2 Generieke kwaliteitswaarborg 2: onderwijsleeromgeving

De onderwijsleeromgeving maakt het voor studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Bevindingen

Het didactisch concept van de opleiding betreft een krachtige leeromgeving waarbij praktijkgerichtheid centraal staat. De opleiding heeft regelmatig overleg met het werkveld en er worden good-practices gedeeld. De opleiding biedt een variëteit aan werkvormen aan. Naast de traditionele hoorcolleges worden vooral practica gegeven waarin veel geoefend wordt met realistische werkgerichte cases. Vanwege de korte lijnen is de begeleiding van de lector naar de student toe onmiddellijk. Bij de graduaatsopleiding bouwkundig tekenen is veel interactie tussen de docenten en studenten mogelijk, mede door de capaciteit van het docententeam. Er zijn 4 lectoren en enkele co-teachers op 80 studenten, waardoor de student persoonlijke begeleiding krijgt bij het omzetten van de aangereikte theorie naar de praktijk. Lectoren zijn allen stagebegeleiders en krijgen een coachende rol. De uitvoering van deze rol wordt samen met onderwijskundigen bepaald. Nieuwe lectoren krijgen bij aanvang een infosessie over de eigenheid van de graduaatsopleidingen en over hoe zij hierop pedagogisch-didactisch kunnen inspelen. De opleiding zet in op ruimte voor eigen regie (zelfsturing) van de student. Aan het begin van de opleiding is veel sturing aanwezig, maar in een latere fase wordt van de studenten een grotere mate van zelfsturing verwacht.

In het gesprek met de vertegenwoordigers van de opleiding wordt de borging van de kwaliteit van werkplekklaren toegelicht. Werkplekklaren is vrij en flexibel ingericht. Soms is het beter om in de klas te leren en soms op de werkplek. De opleiding stelt zich hierbij constant de vraag wat de aanvulling vanuit de opleiding naar de werkplek moet zijn en andersom. Om een hoog rendement te halen bepaalt de opleiding de inhoud en moet de werkplekbegeleider altijd goedkeuren wat de student gaat leren. In het kader van zelfsturing worden de studenten gestimuleerd om het contact met de werkplek zelf te leggen. De opleiding verricht hierbij een tussencontrole voor de kwaliteitseisen. Bij het aanleren van nieuwe competenties die niet worden aangeleerd in de klas wordt cursusmateriaal aangeleverd om de kwaliteit op de werkplek te borgen.

De opleiding richt zich op de student die bewust kiest voor het beroep van bouwkundig tekenaar. De instromers hebben ruimtelijk inzicht en hebben zin voor nauwkeurigheid. Het zijn vooral doeners, die gericht zijn op concreet denken. Deze student van de dagopleiding komt hoofdzakelijk uit het secundair onderwijs. In de avondopleiding zijn de te verwachten studenten reeds werkzaam in de bouw. Ook kunnen het werkenden zijn die zich volledig willen heroriënteren op een nieuw vak, of op werk met minder fysieke belasting.

Overwegingen

De commissie is positief over de capaciteit van het docententeam. Dat is ze ook met betrekking tot de reeds gevorderde uitwerking van het didactische concept, mede het gevolg van de vroege start van de aanwerving van de docenten.

De commissie is ook positief over de begeleiding van lectoren door onderwijskundigen van de Dienst Onderwijs in het coachen en de shift naar blended-learning. Anderzijds vindt de commissie dat de infosessie over de eigenheid van de graduaatsopleidingen voor nieuwe lectoren wat mager uitvalt en adviseert ze de opleiding om meer in begeleiding van nieuwe lectoren te investeren.

De commissie is van mening dat het uitgangspunt van projectgericht praktijkonderwijs altijd de praktijk moet zijn. De commissie adviseert daarom te beginnen met het aanbieden van praktijk op de werkplek, wat vervolgens gekoppeld wordt aan theorie. Zo staat theorie steviger in functie van het praktisch uitvoeren.

De commissie is van mening dat het concept werkplekleren succesvoller zal verlopen bij grote bureaus en aannemers en dat vooral daar de contacten verder uitgebouwd dienen te worden. De commissie is positief over de houding van de opleiding naar de kwaliteit van de bureaus toe en stimuleert de aandacht hiervoor.

Het panel waardeert de wisselwerking tussen contact- en afstandsstudie. Zowel in de dagopleiding als in de avondopleiding is er een goede balans gevonden. De commissie adviseert de opleiding duidelijk te communiceren over de tijdsinvestering met betrekking tot de studielast. Studenten moeten ervan op de hoogte zijn dat een tijdsinvestering van 20 uur in de praktijk vaak het dubbele betekent. Dit heeft te maken met de voorbereiding van opdrachten en de thuisstudietijd. De commissie raadt aan om vooral de werkstudent goed te informeren, gelet op de combinatie werk-, thuissituatie en studie en om uitval te voorkomen. De commissie vraagt ook aandacht voor een heldere communicatie over de inhoud van het opleidingsprogramma. Om te voldoen aan de verwachtingen van de student adviseert de commissie om de informatie in de folders gelijk te trekken met de inhoud van het curriculum. Zo is de commissie van mening dat de opleiding het label BIM beter niet kan communiceren als tijdens de opleiding de focus ligt op het Revit-tekenen.

De commissie vraagt meer aandacht voor soft skills. Met name op het gebied van communicatie ziet de commissie graag verbetering. De commissie adviseert om expertise uit de organisatie te halen, bijvoorbeeld vanuit de opleiding communicatie.

De commissie concludeert op basis van bovenstaande dat de onderwijsleeromgeving het voor studenten mogelijk maakt om de beoogde leerresultaten te bereiken.

Oordeel: voldoende

2.3 Generieke kwaliteitswaarborg 3: te realiseren eindniveau

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van beoordeling, toetsing en examinering, waardoor zij nagaat of de beoogde leerresultaten worden bereikt.

Bevindingen

Het toetsbeleid van de graduaatsopleiding Bouwkundig tekenen is een afgeleide van de kwaliteitskaders van Howest-IVO. Voor de HBO5-opleidingen bestaan de volgende afspraken:

- Transparantie: evaluatievormen worden aan de studenten medegedeeld.
- Structurele organisatie: toetsing wordt opgenomen in het moduleplan en de studiefiches.
- Gedeelde verantwoordelijkheid: evaluatievormen worden besproken tijdens het vakgroepoverleg.
- Gevarieerd: permanente evaluatie en eindevaluatie.
- Coaching en feedback: continu en planmatig.

De doorvertaling naar opleidingsniveau vindt plaats middels een toetsscan. Dit is een instrument om evaluatiecriteria te vertalen naar indicatoren. De criteria worden afgeleid van de domeinspecifieke leerresultaten. Om docenten hier verder in te begeleiden biedt de dienst Onderwijs docenten online ondersteuning aan. Daarnaast is er een beleidsproject om het niveau tussen 5 en 6 sterk aan te geven.

In de eerste fase van de studie worden de studenten vooral getoetst. Naar mate de opleiding vordert verandert dat in zelfevaluatie. Om de kwaliteit te borgen, wordt met strikte evaluatiecriteria gewerkt. De opleiding werkt met checklists die de studenten invullen. Aan het einde van de studie ontwerpen de studenten zelf die checklists. Hiermee draagt de opleiding bij aan zelfsturing van de student en het kunnen maken van eigen beslissingen. De opleiding toetst nog wel of de student zichzelf heeft beoordeeld. Voor het evalueren van stages wordt gebruik gemaakt van rubrics. De rubrics worden ook ingevuld door de mentor. Hiervoor is speciaal een rubrics-document voor de mentor gemaakt ter ondersteuning van het beoordelingsproces. Ook de stagebegeleider kan de mentor hierin begeleiden. De beoordeling is afgerond na een afsluitend gesprek met de lector, de mentor en de student.

Overwegingen

De commissie stelt vast dat de opleiding beroep doet op het werkveld bij de beoordeling van studenten. De commissie is positief over de aanpak aangaande het gebruik van rubrics. Hiermee draagt de opleiding bij aan de minimalisering en monitoring van de subjectiviteit van de beoordelingssituatie door mentoren. Desalniettemin adviseert de commissie om de mentoren op te leiden in het gedegen kunnen beoordelen. De opleiding is hiermee bezig.

De commissie is eveneens positief over het beleidsproject waar de verschillen tussen niveau 5 en 6 constant gemonitord worden. De commissie stimuleert de aandacht hiervoor en adviseert ook de verschillen met niveau 4 in kaart te brengen. Dit borgt en positioneert niveau 5 op een sterkere manier. Bovendien wordt niveau 5 hiermee transparanter.

De commissie concludeert dat de opleiding beschikt over een adequaat systeem van beoordeling, toetsing en examinering, waardoor zij nagaat of de beoogde leerresultaten worden bereikt.

Oordeel: voldoende

2.4 Generieke kwaliteitswaarborg 4: opzet en organisatie van de interne kwaliteitszorg

De opzet en de organisatie van de interne kwaliteitszorg is gericht op een systematische borging en verbetering van de opleiding waar de relevante stakeholders bij betrokken worden.

Bevindingen

Binnen de brede kaders van de hogeschool ligt de verantwoordelijkheid over de kwaliteitszorg bij de opleiding zelf. De opleiding wordt hierbij ondersteund door de dienst Kwaliteitszorg en Onderwijs. De kwaliteitszorg wordt gestructureerd op drie niveaus:

- Dagelijkse kwaliteitszorg door middel van bevragingen van studenten, alumni, lectoren en het werkveld.
- Howest-opleidingstoets. Hierin wordt de mate waarin de opleiding voldoet aan kwaliteitscriteria afgetoetst door in gesprek te gaan met alle stakeholders van de opleiding.
- Externe opleidingsaudit.

Het vertrekpunt voor interne kwaliteitszorg is de Howest-visietekst over een kwaliteitsvolle opleiding. Die is vertaald in de kwaliteitscriteria: visie en beleid; beoogd eindniveau; krachtige leeromgeving; studentenbegeleiding; samenwerking met het werkveld; gerealiseerd eindniveau en opleidingsteam. Hierbij wordt de eigenheid van de graduaatsopleiding geborgd door te werken met eigen kwaliteitscriteria. Voor de graduaatsopleiding bouwkundig tekenen gaan de opleidingscoördinatoren en de opleidingen gezamenlijk aan de slag met zogenaamde *kwaliteitsboekjes* (begeleidende leidraden per kwaliteitscriterium). In de praktijk komt dit neer op het kalibreren over de graduaatsopleiding bouwkundig tekenen en Howest als instelling, en de overeenkomsten en verschillen die hieruit komen. De informatie die hieruit voortvloeit wordt niet op dezelfde manier ontsloten zoals dat bij Howest-breed gebeurt, maar zal via een sub-rubriek op de website van de opleiding geplaatst worden.

Opleidingen hebben de verplichting een jaarrapport op te stellen. Onder toezicht van de opleidingscoördinator en een kwaliteitsmedewerker wordt de opleiding gevraagd om middels een SWOT-analyse sterke en zwakke punten te verzamelen. Hiermee werken ze cyclisch naar een continue verbetering van de kwaliteit toe.

Overwegingen

De commissie heeft waardering over de eigen doorvertaling van de kwaliteitszorg op opleidingsniveau en ziet afdoende eigenheid terug. Met betrekking tot de kwaliteitscriteria krachtige leeromgeving en studentenbegeleiding adviseert de commissie om aandacht te houden voor de graduaatsstudent en zijn leerbehoefte. De commissie stelt vast dat de studenten zelf de mate van hulpbehoefte aangeven. De commissie waardeert dat de opleiding aanstuurt op zelfsturing, maar adviseert hierbij om de student toch ook de nodige structuur aan te blijven bieden.

Samenvattend concludeert de commissie dat de opzet en de organisatie van de interne kwaliteitszorg gericht is op een systematische borging en verbetering van de kwaliteit van de opleiding waar de relevante stakeholders bij betrokken worden.

Oordeel: voldoende

2.5 Eindoordeel

De commissie beoordeelt elk van de generieke kwaliteitswaarborgen als voldoende en bijgevolg is ook het eindoordeel voor de graduaatsopleiding in het bouwkundig tekenen 'voldoende'.

De commissie is erg positief over de heldere focus van de opleiding. De vertegenwoordigers van de opleiding hebben laten zien dat ze een gedetailleerd beeld hebben van waar ze met de opleiding naartoe willen. De commissie spreekt vertrouwen uit in de conceptualisering en is van mening dat de opleiding, met in acht neming van enkele aanbevelingen, er klaar voor is om de opleiding planmatig uit te rollen.

De commissie stelt vast dat het beoogd eindniveau qua niveau, oriëntatie en inhoud een weerspiegeling is van de actuele eisen die in internationaal perspectief vanuit het beroepenveld en/of het vakgebied worden gesteld aan de opleiding. Verder stelt de commissie vast dat het beoogd eindniveau is vertaald in een onderwijsleeromgeving die het voor studenten mogelijk maakt de beoogde leerresultaten te realiseren. Ook besluit de commissie dat de opleiding beschikt over een adequaat systeem van beoordeling, toetsing en examinering, waardoor wordt nagegaan of de beoogde leerresultaten worden bereikt. Tenslotte stelt de commissie vast dat de opzet en de organisatie van de interne kwaliteitszorg is gericht op een systematische borging en verbetering van de opleiding waar studenten, alumni, lectoren, werkvelddeskundigen en andere relevante stakeholders afdoende bij betrokken worden.

3 Beoordelingsproces

De beoordeling werd uitgevoerd aan de hand van het “Kader Toets Nieuwe HBO5-Opleiding (omvorming)”, zoals bekrachtigd door de Vlaamse regering op 28 april 2017.

De commissie heeft zich aan de hand van de door de opleiding verstrekte documenten op de beoordeling voorbereid. Voorafgaand aan het vooroverleg heeft elk commissielid de eerste indrukken opgemaakt en werden prioritaire vragen opgesteld.

Tijdens een vooroverleg op 6 februari 2019 heeft de commissie alle verkregen informatie besproken en heeft zij tevens het toelichtend gesprek voorbereid.

Het toelichtend gesprek vond plaats op een opleidingsonafhankelijke locatie te Brussel op 6 februari 2019 om 10.00 uur. De onderstaande gesprekspartners namen hieraan deel:

- **Andy Van Slambrouck;**
- **Rudy De Jaegher;**
- **Stefanie Sercu;**
- **Elke Verbeke;**
- **Rob Van Helvoort;**
- **Randy Lamiere.**

Tijdens dit gesprek zijn de vraagpunten van de commissie aan de orde gesteld.

Tijdens een besloten nabespreking op 6 februari 2019 heeft de commissie alle verkregen informatie besproken en vertaald naar een oordeel op de vier generieke kwaliteitswaarborgen en een eindoordeel. De commissie heeft deze conclusie in volledige onafhankelijkheid genomen.

Het totaal aan beschikbare gegevens is verwerkt tot een ontwerp van adviesrapport dat naar alle commissieleden werd verstuurd. De feedback van de commissieleden is verwerkt. Het door de voorzitter vastgestelde adviesrapport werd naar de NVAO gestuurd op 13 maart 2019.

4 Overzicht oordelen

De onderstaande tabel geeft per generieke kwaliteitswaarborg het oordeel van de commissie uit hoofdstuk 2 weer.

Generieke kwaliteitswaarborg	Oordeel
1. Beoogd eindniveau	Voldoende
2. Onderwijsleeromgeving	Voldoende
3. Te realiseren eindniveau	Voldoende
4. Opzet en organisatie van de interne kwaliteitszorg	Voldoende
Eindoordeel	Voldoende

Bijlage 1: Basisgegevens over de opleiding

Partner samenwerkingsverband	Hogeschool West-Vlaanderen
Adres, telefoon, e-mail, website instelling	Marksesteenweg 58 B-8500 KORTRIJK +32 56 24 12 90 info@howest.be www.howest.be
Naam, functie, telefoon, e-mail contactpersoon	Lode De Geyter, Algemeen Directeur
Partner samenwerkingsverband	CVO IVO
Adres, telefoon, e-mail, website instelling	Manitobalaan 48 B-8200 SINT-ANDRIES secretariaat.sintandries@ivobrugge.be
Status instelling	Ambtshalve geregistreerd
Naam opleiding (graad, kwalificatie)	Graduaat in het bouwkundig tekenen
Afstudeerrichtingen	-
Niveau en oriëntatie	Hoger beroepsonderwijs niveau 5 (HBO5)
(Bijkomende) titel	Gegradueerde in het bouwkundig tekenen
(Delen van) studiegebied(en)	Industriële wetenschappen en technologie
ISCED benaming van het studiegebied	07 Engineering, manufacturing and construction
Onderwijstaal	Nederlands
De vestigingen waar de opleiding wordt aangeboden	<ul style="list-style-type: none"> • Brugge • Kortrijk
Studieomvang (in studiepunten)	120
Nieuwe opleiding voor Vlaanderen	Ja, HBO5 omvorming

HBO5-opleiding van waaruit wordt omgevormd tot de nieuwe opleiding	HBO5 bouwkundig tekenaar – CVO IVO
Aansluitingsmogelijkheden en mogelijke vervolgopleidingen	Bachelor in de toegepaste architectuur

Bijlage 2: Domeinspecifieke leerresultaten (DLR)

1. De gegradueerde identificeert, verzamelt en analyseert in samenspraak met zijn opdrachtgever de relevante algemene en technische informatie van een bouwproject.
2. De gegradueerde houdt tijdens het uitvoeren van zijn opdracht rekening met de praktische aspecten van de bouwrealisatie. De gegradueerde houdt rekening met duurzaamheidsprincipes.
3. De gegradueerde integreert alle bouwtechnische aspecten en prestatie-eisen op een accurate manier binnen de uitwerking van de grafische simulatie van een bouwproject.
4. De gegradueerde stelt kritieke punten in het plan vast en werkt oplossingen uit of vraagt advies.
5. De gegradueerde modelleert een bouwtechnische oplossing binnen de door de opdrachtgever aangereikte standaarden en geeft deze op een inzichtelijke en duidelijke manier weer. De gegradueerde gebruikt hiervoor 2D en 3D tekensoftware.
6. De gegradueerde hanteert tools en conventies die de bouwsector aanreikt om de samenwerking tussen de bouwactoren en bouwadministraties te optimaliseren.
7. De gegradueerde stelt een bouwdoos en administratief dossier op basis van een vooraf met opdrachtgever afgesproken format van een bouwproject op. De gegradueerde beheert het bouwdoos en administratief dossier doorheen de verschillende fases van het bouwproject. De gegradueerde gebruikt hiervoor de gepaste software.
8. De gegradueerde communiceert en rapporteert efficiënt in functie van de opdracht, de context en het doel.
9. De gegradueerde werkt opdrachtgericht, constructief en actief samen in een multidisciplinair team en participeert tijdens de overlegmomenten.
10. De gegradueerde hanteert een methodische aanpak, is zelfkritisch, werkt proactief en zelfstandig. De gegradueerde voert zijn opdrachten nauwkeurig uit, controleert zijn werk en stuurt dit bij indien nodig. De gegradueerde volgt deadlines strikt op.
11. De gegradueerde onderhoudt het eigen deskundigheidsniveau door de ontwikkelingen in de bouwsector actief op te volgen. De gegradueerde identificeert de behoefte aan eigen ontwikkelingsnoden.

Datum validatie: 10 december 2018

Bijlage 3: Samenstelling visitatiecommissie

De beoordeling is gebeurd door een visitatiecommissie aangesteld door de NVAO. Deze is als volgt samengesteld:

Dirk De Ceulaer (*voorzitter*) is doctor in de Pedagogische Wetenschappen (Specialisatie Onderwijs-politiek en –beleid K.U. Leuven. Hoogleraar EHSAL (1988). Algemeen directeur EHSAL (1993-2003). Algemeen directeur Europese Hogeschool Brussel (2003-2008). Voorzitter Directiecomité Hogeschool-Universiteit Brussel en ODISEE (2003-2015). Voorzitter Vlaamse Hogescholenraad-VLHORA (2001 en 2002). Bestuurder en ondervoorzitter van de Associatie K.U. Leuven (2002-2015). Waarnemend lid College van Bestuur K.U. Leuven (2008-2014). Voorzitter Quartier Latin Brussel/Brik (1998-2015). Voorzitter Onthaal en Promotie Brussel (2001-2011). Bestuurder en voorzitter van het Samenwerkingsplatform Hoger Onderwijs Brussel (2008-2015). Bestuursmandaten in MUNTPUNT-Brussel, Vrij CLB Netwerk (voorzitter), Centrum voor Algemeen Welzijnswerk Brussel (voorzitter), Growfunding. Procesbegeleider BOS-project Leuven.

Geert Verclyte (*commissielid*) is master in de Pedagogische Wetenschappen, orthopedagogiek. Na enkele jaren als orthopedagoog, leraar, stagebegeleider en opleidingscoördinator werd Geert in 2004 coördinator van de opleiding orthopedagogie aan het CVO SSH (Sociale School Heverlee). Sinds 2010 was hij daar ook kwaliteitsmedewerker tot aan zijn pensioen in 2018.

Werner Goris (*commissielid*) is master in Bouwmanagement MBM (Laureaat). Werner is mede-oprichter en zaakvoerder van STUDIE10 INGENIEURSBUREAU.

Paolo Sartori (*student-commissielid*) studeerde af in de klassieke talen in Milaan (2001) en Leuven (2016). Van 2006 tot 2018 was hij Publishing Manager bij Brepols Publishers. Hij werkt nu als leraar zowel in het algemeen secundair onderwijs als het volwassenenonderwijs. Momenteel volgt hij een Professionele Bachelor toegepaste informatica via blended learning in Antwerpen.

De commissie werd bijgestaan door:

- **Mike Slangen** beleidsmedewerker Vlaanderen NVAO, procescoördinator.
- **Indira Reynaert**, eigenaar eejaa evaluatiebureau, extern secretaris.

Alle commissieleden, de procescoördinator en de secretaris hebben een onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring ingevuld en ondertekend waarmee zij tevens instemmen met de NVAO-gedragscode.

Bijlage 4: Overzicht van de bestudeerde documenten

Informatiedossier opleiding

- Informatiedossier TNO HBO5 omvorming graduaat in het bouwkundig tekenen - samenwerkingsverband Howest-IVO.

Verplichte bijlagen bij het informatiedossier

- Formulier vaststelling/validering domeinspecifieke leerresultaten Graduaatsopleiding
- Schematische programmaoverzicht graduaat in het bouwkundig tekenen
- Studiefiches graduaat in het bouwkundig tekenen – avondtraject en dagopleiding
- Verklaring op eer
- Werkveld contacten BT
- Onderwijs- en examenreglement 2017-18
- Onderwijs- en evaluatiereglement, Hoger onderwijs HBO, HBO Howest-IVO
- Procedure erkenning eerder verworven competenties graduaatsopleidingen
- Gekende aanvullingstrajecten ifv bachelor diploma
- Rapport in het kader van het kwaliteitstoezicht van de hbo5-opleidingen door de commissie Hoger Onderwijs 112615 GO! IVO Sint-Andries.

